

Пам'ятка щодо фіксації збитків, завданих внаслідок збройної агресії РФ

Публікація підготовлена за фінансової підтримки
Європейського Союзу. Її зміст є виключною відповідальністю
Проекту ЄС «Право-Justice» і не обов'язково відображає
позицію Європейського Союзу

Заходи, які доцільно вжити з метою збереження майна та/або подальшого захисту майнових прав:

1

зберігати у безпеці правовстановлюючі документи, що посвідчують правовий зв'язок конкретного майна із суб'єктом господарювання, а також відповідну технічну документацію на майно. За можливості доцільно зберігати документи також в електронній формі;

2

провести оцінку майна, майнових прав для визначення їх вартості на дату оцінки за встановленою законодавством процедурою;

3

сформувати або актуалізувати перелік майна із зазначенням дійсної вартості та підтверджуючих документів;

4

здійснити заходи, спрямовані на охорону та збереження рухомого майна (наприклад, демонтаж та/або перенесення його в інше місце);

5

здійснити інші можливі дії для зберігання (рятування) майна, а також дії, спрямовані на зменшення збитку, наприклад спорудження фортифікаційних споруд та охорона майна.

Що робити у разі пошкодження / знищення / втрати фактичного доступу до майна:

1

Звернутись до органів, до компетенції яких належить ліквідація наслідків подій

2

За можливості самостійно фіксувати факти знищення / пошкодження / втрати фактичного доступу до майна

3

Здійснити попередню оцінку та з'ясування розмірів збитку та шкоди

4

Зібрати показання свідків та всі можливі повідомлення в ЗМІ про подію

5

Зібрати та зберігати усі можливі підтвердуючі документи

1

Звернутись до органів, до компетенції яких належить ліквідація наслідків подій, внаслідок яких відбулось знищення / пошкодження майна; розслідування причин їх виникнення; визначення розміру заподіяного збитку (далі – компетентні органи)

Звернутися до Національної поліції України для відкриття кримінального провадження за фактом знищення / пошкодження / втрати фактичного доступу до майна (за телефоном або із письмовою заявою про вчинення злочину)

Звернутися до Державної служби з надзвичайних ситуацій для ліквідації наслідків бойових дій, що пошкодили майно, та складання відповідного акту (про пожежу / аварію тощо)

2

За можливості самостійно фіксувати факти знищення / пошкодження / втрати фактичного доступу до майна

Детальна фото- та відеофіксація місця події із зазначенням інформації про особу (ПІБ, паспортні дані, посада), яка проводить фіксацію, місце події, локацію, час фіксації та події

Видача наказів по підприємству щодо неможливості використання майна через втрату доступу або контролю над майном (наприклад, неможливість проводити посівну кампанію через тимчасову окупацію окремих районів), його знищення чи пошкодження, про зупинення діяльності підприємства тощо

Обстеження та/ або інвентаризація майна спеціальною комісією підприємства, складення акту огляду/дефектного акту

3

Здійснити попередню оцінку та з'ясування розмірів збитку та шкоди, залучити спеціалістів або самотійно скласти відповідні письмові документи

Можливі способи:

- проведення експертизи та складання висновків;
- залучення спеціалістів із технічної інвентаризації для отримання висновків щодо нерухомого майна;
- самотійне актування збитків та складання кошторису збитків.

4

Зібрати показання свідків та всі можливі повідомлення в ЗМІ про подію

Можливі способи:

- скласти список свідків події з їх контактною інформацією;
- зафіксувати їх свідчення на відео або у паперовій формі;
- провести письмове опитування свідків із залученням адвоката;
- зібрати наявні в новинах сюжети, де було або могло бути показано пошкоджене нерухоме майно. У разі розміщення відеосюжету в мережі інтернет, доцільно завантажити відео та зробити фото екрана комп'ютера/ноутбука/смартфона, через який ви мали доступ до цього ресурсу. Останнє важливо, адже відео надалі може бути видалено із веб-сторінки, тому потрібні докази наявності таких відео на відповідних веб-сторінках.

5

Зібрати та зберігати усі можливі підтверджуючі документи

Можливі способи:

- Правовстановлюючі документи на майно (свідоцтва про право власності, документи про право користування земельними ділянками, витяги з Державного реєстру речових прав, договори купівлі-продажу, свідоцтва про реєстрацію транспортних засобів тощо)
- Технічні документи, що містять технічні характеристики майна
- Фінансові документи. Фінансова звітність за останні 3-5 років, звіти про інвентаризацію майна, аудиторські висновки, внутрішні звіти по підприємству (групи компаній) щодо минулих, поточних та запланованих обсягів виробництва, минулих, поточних та запланованих інвестицій, заходів із модернізації тощо, інформація про внутрішньогрупові та зовнішні позики
- Інші документи, важливі для оцінки збитків. Дозволи та ліцензії на використання природних ресурсів і документи про порушені ланцюги постачання або цикли виробництва та заходи, вжиті, щоб продовжити роботу, тощо.